

KURYER LITEWSKI

w Wilnie we Srodę dnia 26 Września r. s. 1823 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Ostatnia data gazet sankt-petersburskich jest dnia 18 września.

CESARZ JEGOMOŚĆ, d. 24 sierp. o godzinie 1 z południa, przybyciem Swém uszczęśliwił racył miasto *Perejaslawl*, którego radośni mieszkańcy oczekiwali NAYJAŚNIEYSZEGO PANA u rogatk, i przeprowadzili do przygotowanego dla JEGO CESARSKIEY Mości domu kupca *Temeryna*, gdzie MONARCHA miał obiad. W czasie przemiany koni, CESARZ odwiedził kościół Błogosławionego *Daniela*, a po oddaniu czci relikwiom śś., w dalszą podróż w pożądanym udał się stanie zdrowia. Duchowieństwo, zgromadzone do kościoła katedralnego, odprawiło modły za zdrowie i długie życie JEGO CESARSKIEY Mości i całego Nayaśniejszego Domu. Przez cały ten dzień odgłos dzwonów wszystkich kościołów napelniał miasto, które wieczorem zostało oświecone.

Dnia 1 wrześ. o 4tej z południa, CESARZ JEGOMOŚĆ przybyciem Swém uszczęśliwił miasto *Tułę*. Wstąpił do kościoła katedralnego, gdzie był spotkany przez Przenaywielebniejszego *Damasce*na i Duchowieństwo z Krzyżem ś. Tu się znajdowali także P. Jenerał Gubernator, który dnia poprzedzającego z *Moskwy* przybył, Gubernator Cywilny, Naczelnik fabryki broni, oraz dalsi urzędnicy i Obywatele stanu słacheckiego. Lud, w nadzwyczajnym mnóstwie zgromadzony, był w uniesieniu radości, opisać się niemogący. NAYJAŚNIEYSZY PAN, oddawszy cześć Obrazom śś., udać się racył do przygotowanego dla SIENIE domu, kupca *Bieloborodowa*, wśród radośnych okrzyków ludu. Następnego dnia zrana, Nayaśkawszemu MONARSZE mieli szczęście być przedstawiani urzędnicy wojskowi i cywilni, obywatele stanu słacheckiego, kupcy i obywatele miasta. Potym NAYJAŚNIEYSZY PAN, obeyrzawszy z ofiar obywatelskich w roku 1820 zbudowany wielki dom drewniany dla ćwiczeń wojskowych, i po wysłuchaniu mszy ś. w kościele katedralnym, racył oglądać zbrojownię i fabrykę broni z oświadczeniem zadowolenia naczelnikowi jej jenerał majorowi artylleryi *Sztadenowi*. Łaskawie przyjąwszy nayspoddaniejsze zaproszenie marszałków szlachty, racył udarować szczęściem znaydowania się na przygotowanym obiedzie, zostawując do ich woli wybór osob, mających się wezwać do stołu, u którego znaydowało się do 60 osob. Ku wieczorowi racył NAYJAŚNIEYSZY PAN odwiedzić tu teyszą *Alexandrowską* szkołę wojskową, gdzie także racył MONARCHA oświadczyć Wysokie Swe zadowolenie; a dnia 3 t. m. o godzinie 8mej zrana udał się w dalszą podróż do *Orla*, udarowawszy matkę gospodarza domu kosztownym pierścieniem brylantowanym, a żonę jego fermoarem, (G. S. P.)

Na przedstawienie P. Jenerał Gubernatora, *Bałaszewa*, o konieczney potrzebie, dla prędszego odbywania spraw w gubernii riazzańskiej, osobnego prezydenta w rządzie gubernialnym, rozkazem Nayaższym przeznaczony został na prezydenta rządu gubernialnego jarosławskiego, radca stanu *Matasiejew*, z pobieraniem płacy równey z wicegubernatorem, i czasowie zastępować ma urząd gubernatora cywilnego riazzańskiego, w zdarzeniu jego oddalenia się.

Przez nayaższy reskrypt, pod dniem 31 sierpnia, dyrektor iżerskiego admiralicyynego zakładu, rangi 4tej klasy *Wilson*, nayaśkawie mianowany kawalerem orderu ś. *Anny* 1szej klasy. (R.I.)

Wedle Ukazu JEGO CESARSKIEY Mości, Rządzący Senat słuchali wniesionej przez Ministra sprawiedliwości, Pana Jenerala *Piechoty* i Kawalera, *Xiążęcia Dymitra Iwanowicza Łobanowa-Rostowskiego*, kopii NAYWYŻEY potwierdzonej d. 14 marca teraźniejszego 1823 roku opinii Rady Państwa, w brzmieniu następującem: „Rada Państwa, na Powszechném Zebraniu, z powodu wynikłego zapytania: czy należy prawo następstwa nażeńską linią, po wygaśnięciu męskiej, ograniczać jakim stopniem, czyli zostawić to prawo idącym wdół w linii żeńskiej, bez żadnego ograniczenia, jakibykolwiek był stopień, podobnie jak jest prawo potomków linii męskiej? znayduje: że to pytanie dostatecznie rozwiązuje się na stronę nieograniczenia prawa następstwa linii żeńskiej, przez myśl artykułów 2go i 4go XVII rozdziału *Ułożenia*, równie jak i przez Ukaz marca 15go 1770 roku. Na skutek czego, Rada Państwa na Powszechném Zebraniu przez opinią postanawia: nie dopuszczać żadnego ograniczenia w stopniach wdół idących następstwa w linii żeńskiej po wygaśnięciu męskiej.“ Rozkazali: dla należytego postępowania podług pomienionej, NAYWYŻEY potwierdzonej opinii Rady Państwa, zalecić przez Ukazy Izdom Sądu Cywilnego, Sądom Głównym i Jeneralnym, również przez Ukazy dać wiedzieć Rządom Gubernialnym, Izdom skarbowym i Kryminalnym, również wszystkim miejscom urzędowym, Panom Ministrom, Kontrolerowi Państwa, Wojennym Jenerał Gubernatorom Sankt-petersburskiemu i Moskiewskiemu, Jenerał Gubernatorom i Gubernatorom Wojennym zarządzającym i cywilnymi sprawami, Gubernatorom Cywilnym i Naczelnikom miast; a do Nayaświeższego Rządzącego Synodu, do Departamentów Rządzącego Senatu Sankt-petersburskich i Moskiewskich przesłać uwiadomienia. Dnia 19 lipca 1823 roku. (G. S.)

Kurs sankt-petersburski d. 14 wrześ.: dukat hollen: nowy 11 r. 50 kop. Zmiana złota 2 r. 87½ kop. Zmiana srebra 2 r. 70½ kop.

Nieustający dochód kommisji umorzenia długów: 68 assygnacyami — 102 —
68 brzęczącą monetą — 99½ — } procentów
58 takąż — — — 84½

KRÓLESTWO POLSKIE.

Warszawa dnia 29 września.

(z Kurjera Warszawskiego.)

Na dniu 24 b. m. JW. Skarszewski, Biskup Lubelski, Senator Królestwa, wydał odezwę pasterską, w której donosi archidyecezyi *Warszaw.*, iż przez metropolitalną kapitułę będąc obrany Administratorem teyże dyecezyi, objął urzędowanie. W drugiej odezwie pasterskiej pod tą datą, zaleca, aby po wszystkich kościołach odbytem było żałobne nabożeństwo za zmarłego Oycę ś. *Piusa VII.* Takowe żałobne nabożeństwo w *Warszawie* w kościele katedralnym odbędzie się w przyszły piątek.

Wczora w kościele XX. Bernardynów, odbyło się uroczyste nabożeństwo, jako w dniu święta Błogosławionego *Ładystawa z Gielnowa*, który

W r. 1500 był kustoszem tegoż zakonu w *Warszawie*, pełen cnot, przeniósł się do wieczności w r. 1505, a w r. 1750 policzony został w poczet Błogosławionych.

JW. Czyżewski Biskup Augustowski Senator, powrócił do *Warszawy*.

Wczora przybyli do *Warszawy* angielscy dowódcy huzarów *Thackwell* i porucznicy *Sempel* i *Rot*; jadą z *Londynu* do *Brześcia*.

D. 30. Nabożeństwo żałobne za Ojca ś. *Piusa VII*, odbędzie się w *Warszawie* w następującym porządku. Dzwonienie ośmiodniowe po wszystkich kościołach, to jest do dnia 3 paźdz. trwać będzie; w dniu tym zostanie z powodu tego żałobnego obrzędu przedłużone i liczniey powtarzane. Katafalk będzie ubrany wspaniale i rzesisto światłem otoczony. Znaki papieżkie i herby będą wystawione na jego gradusach. Okna wszystkie nowymi zasłonami będą okryte. Msze w tym dniu, od godziny 6tej zaczawszy, licznie będą wychodzić, celem błagania Boga za zmarłego Naczelnika kościoła. O 9tej godzinie będą śpiewane wigilie złożone z sześciudziesiąt xięży świeckich, łącząc w to zgromadzenie xięży Missyonarzy. Po ich ukończeniu msza wielka będzie śpiewana przez najstarszego z biskupów i najdawniejszego nominacyą na biskupstwo, JW. Skarszewskiego Biskupa Lubelskiego, administratora warszawskiego, a cały ten tak wielki i znakomity obrząd pogrzebowy, zakończy *Castrum Doloris*, czyli kondukt wielki odbyty przez pięciu biskupów, obecnych w stolicy.

KRÓLESTWO WIRTEMBERSKIE.

Sztutgardt dnia 9 września.

(z *Gazety le Conservateur Impartial*.)

Przeszłego tygodnia, w stolicy tutejszej z okoliczności wyjazdu Jej Królewskiej Wysokości, Xiężniczki *Karoliny Wirtemberskiej*, narzeczoney Jego Cesarzkiej Wysokości Wielkiego Xiężęcia *Michała*, były różne uroczystości i widowiska bezpłatne.

Świętne zgromadzenie na dworze dla pożegnania, zakończyło obchody. Xiężniczka wyjechała dziś rano do *Petersburga*, w towarzystwie Hrabiny *Uxkull*, wielkiej ministrzyni; Pani *Moltke* damy honorowej; generała majora *Varnhüder*, Hrabiego *Lippe* oficera głównego sztabu. Oprócz tego znajduje się w orszaku Xiężniczki Xdz *Mussowski*, kapelan dworu rosyjskiego, i tajny sekretarz *Lobstein*.

Jej Królewska Wysokość około końca tego miesiąca stanie na granicy rosyjskiej, gdzie przyjeżdżać będzie przez przyszłego swojego małżonka Wielkiego Xiężęcia *Michała*, i osoby przeznaczone do Jej Dworu.

P R U S S Y.

Berlin dnia 27 września.

(z *Gazety Warszawskiej*.)

Wielki Xięże Sasko-Weymarski i Xięże Nassauski, wyjechali d. 24 b. m. z tutejszej stolicy.

Xięże *Hatzfeld*, nadzwyczajny nasz poseł i pełnomocny minister przy dworze austriackim przybył tu z *Wiednia*.

Xiężna *Kumberland* przybyła z *Lipska* do tutejszej stolicy.

Hrabia *Nugent*, Cesarzsko-austriacki generał feldmarszałek porucznik, wyjechał ztąd niedawno do *Drezna*.

N I E M C Y.

Od brzegów *Menu* dnia 17 września.

(z *Gazety Warszawskiej*.)

Słychać, iż Hrabia *Winzingerode*, wirtemberski minister spraw zagranicznych, uda się w nadzwyczajnym zleceniu ze *Sztutgardu* do *Wiednia*.

Król Jmć wirtemberski wydał d. 28 z. m. postanowienie, względem zmniejszenia liczby urzędników skarbowych i łatwiejszej kontroli kass.

Dnia 16 b. m. odbyły się w *Akwisgranie* uroczyste exekwije za duszę Papieża VII. Katafalk

wysoki na 45 stop, był otoczony przeszło 200 srebrnymi lichtarzami.

Rząd W. Xięstwa Heskodarmstadzkiego, podał stanom krajowym projekt, aby dla wsparcia rolnictwa, zmniejszono podatek gruntowy, który przy niskiej cenie zboża jest trudnym do zapłacenia, a natomiast, aby powiększono cło od towarów osadniczych i zbytkowych, co stany jednomyślnie przyjęły. Słychać także o zamianie dziesięciny zbożowej na pieniężną.

F R A N C Y A.

Paryż, dnia 15 września.

(z *Gazety Warszawskiej*.)

Hrabia *Pozzo di Borgo*, poseł rosyjski przy dworze tutejszym, udał się d. 11 b. m. z wielką okazałością do kościoła greckiego, przy ulicy *Melée*, na uroczyste nabożeństwo, z powodu rocznicy imienin N. Cesarza Jmci *Alexandra*. Wieczorem wspomniany poseł dał wielką ucztę dla ministrów królewskich i posłów zagranicznych. Pałac jego był wspaniale oświecony.

Król Jmć pracował d. 13 b. m. z ministrem wojny, i oglądał plody przemysłu krajowego, wystawione w pałacu *Louvre*, gdzie kilka godzin bawił.

Margrabia *Villeneuve*, prefekt departamentu *Creuse*, dał nowy dowód gorliwości w służbie i troskliwości o pomyślność departamentu powierzzonego zarządowi swemu, starając się o poprawę szkół elementarnych, zakładając towarzystwo rolnicze w mieście stołecznem *Cueret*, stanowiąc radę zdrowia, i towarzystwo dla wsparcia ubogich, oraz komisyją do zachowania publicznych pomników, tudzież innych przedmiotów sztuk i umiejętności.

Baron *Stürmer*, były internuncjusz austriacki w *Stambule*, bawi w tutejszej stolicy.

Na wniosek synagog konsystorskich i centralnego konsystorza żydowskiego, Król Jmć postanowieniem swoim, wydanym d. 20 sierpnia r. b., odmienił znowu urządzenie żydów z d. 10 grudnia 1806, które już d. 29 czerwca 1819 zmian doznało.

W liście prywatnym, pisanym z *Madrytu* pod d. 9 b. m. czytamy co następuje: „Od kilku dni panuje tu radość powszechna, a nadzieja staje się pewniejszą po zdobyciu twierdzy *Trocadero*. Słychać, iż Xięże *Angouleme*, z powodu wielkiej odwagi, jaką Xięże *Carignan* w tej bitwie okazał, miał mu powiedzieć: *Spodziewam się, iż tego doświadczyć, i że przy zdobyciu wyspy Leon, w Pan będziesz przy moim boku; mówię przy zdobyciu, gdyż tę wyspę weźmiemy, jak Trocadero*. Xięże *Carignan* posłał 100 ludorów dowódcy pólku, którego batalionem dowodził ten Xięże podczas zdobycia *Trocadero*, z prośbą, aby te pieniądze rozdzielił między jego towarzyszy, którzy nawzajem posłali mu dwa naramienniki grenadyerskie. Xięże *Carignan* postanowił w nie ubrać się w dzień uderzenia na wyspę *Leon*.”

Xięże *Infantado*, prezes rejencji madryckiej, przybył d. 4 b. m. do portu *Santa Maria*, i narodził się z Xięciem *Angouleme*, gdzie był także przytomnym *Don Victor Saez*, pierwszy sekretarz stanu. Z powodu zdobycia *Trocadero*, śpiewano *Te Deum* w kościele metropolitalnym w porcie *Santa Maria*. Gdy wiadomość w tej mierze nadeszła do *Madrytu*, oświecono tam wszystkie domy. *Ballasteros* wysłał dwóch oficerów do Xięcia *Angouleme*, winszując mu tego zwycięstwa. Korpus jego stoi spokojnie w stanowiskach swoich i ścisłą karność zachowuje. *Riego* pomimo wszelkich usiłowań, niczego nie dokazał w *Maladze*. Osada w *Almeira*, wynosząca 800 ludzi, poddała się pikiecie francuskiej, złożonej z 75 żołnierzy dragonii, a dowódca w *Mijas*, *Don Antonio Lague*, który się poddał rejencji, odpowiedział tym, którzy go namawiali, aby znowu przyszedł do konstytucjonistów: *Jestem wierny Bogu i Królowi memu, i nie chcę w dawać się ze złodzieństwem naczelnikom jakobinów, którzy kraj nie- szczęściami obarczają*. 600 kawalerów maltańskich ofiarowało usługi swoje rejencji madryckiej; mają się uzbroić swoim kosztem.

Część korpusu marszałka *Moncey*, która się posunęła ku *Tarragonie*, stała jeszcze d. 31 sierpnia w *Altafulla*, *Valls* i *Reus*; słychać, iż zajęmie pierwsze swoje stanowisko z tej strony rzeki *Llobregat*.

Dnia 17. Gazeta madrycka z d. 10 b. m. zawiera co następuje: „Według wiadomości z *Kadyxu* pod d. 4 b. m. rodzina królewska była w dobrém zdrowiu. Listy godne wiary zapewniają, iż od czasu zdobycia *Trocadero*, wielka niezgoda panuje w *Kadyxie* między milicją a wojskiem liniowem, które spaliło kilka składów za miastem, oraz faszyny na bateriach twierdzy *Pontales*. Okoliczności te i niektóre inne skłoniły do wysłania generała *Alava*, który, jak słychać, miał długą radę z *Hrabią Guilleminot* i podał nowe propozycje do pokoju, których jednak *Xiąże Angouleme* nie przyjął.

Gazeta madrycka z d. 11 b. m. umieściła list z portu *Santa Maria*, pisany d. 6 b. m. a obejmujący następujące szczegóły o wystąpieniu generała *Alava*: „Wczora przybył tu generał *Alava*, z pewnym półkownikiem artylleryi. Oba przywieźli *Xiążu Angouleme* propozycje do układów, i tegoż dnia po południu udali się z *Xiążciem Guilleminot* na powrót do *Kadyxu*. Wspomniany *Xiąże* wrócił tu wczora o godzinie gtey wieczorem. Dziś o pół do 11 przed południem wyprowadzono drugiego posłańca rozejmowego, adiutanta *Hrabiego Bordesuli* do *Kadyxu*. Zapewniają, iż jednym z warunków oswobodzenia Króla, przywiezionych przez generała *Alava*, było nadanie i podpisanie nowej konstytucyi; lecz *Xiąże Angouleme* odrzucił z gniewem tę propozycję, i oświadczył, iż do niczego się niewda, póki Król zupełney wolności używać nie będzie. *Valdes*, dowódca w *Kadyxie*, kazał po takiej odpowiedzi zwołać różne władze miejskie, i zdaje się, że na odprawionej radzie zgodzono się: 1) aby cofnąć dawniejsze postanowienie zagrzebania się raczej w gruzach *Kadyxu*, niż wchodzenia w jakiegokolwiek układy, 2) aby ile możności starać się o przewrót w czasie, w nadziei, iż jaki pomyślny wypadek lub porównanie dnia z nocą, oddali eskadrę francuską, trzymającą *Kadyx* w zamknięciu, i dozwoli ucieczki hersztom rewolucyi. Dowodem ostatniego tego zamiaru jest odpowiedź dana *Xiążciu Angouleme*, iż propozycje jego mają być podane do rady stanom, które tym celem zostaną zwołane. Lecz *Xiąże*, przenikający zamysły tamecznych władców, kazał im przez wyprowadzonego dziś rano posłańca rozejmowego wyraźnie zapowiedzieć, że jeśli Król do godziny 9 ey wieczorem nie będzie uwolniony, w tym razie *Xiąże* zacznie dalsze swoje działania wojenne. Nie wątpią, iż jeszcze przyjdzie do układu: gdyż więźnicy Króla są w nader krytycznem położeniu.

Według doniesień z portu *Santa Maria* pod d. 7 b. m. odebranych tu przez nadzwyczajnego gońca, zdaje się iż wszelkie układy zerwały się; albowiem władcy w *Kadyxie*, chociaż bardzo strwożeni od czasu zajęcia *Trocadero*, nie chcieli jednak uwolnić Króla; trzeba więc jeszcze drugiego ciosu dla pokonania ich uporu.

Słychać iż uderzenie nastąpi między d. 8 a 12 b. m. Dzień jednak i godzina nie są wiadome. Tymczasem okręty, które stały pod *Korunną*, wzmocniły eskadrę francuską pod *Kadyxem*, a wojsko lądowe powiększyły przybyłe oddziały artylleryi.

Dziennik *Gwiazda* przydaje do powyższych wiadomości, iż według listów od wojska, coraz więcej żołnierzy konstytucyjnych ucieka z wyspy *Leon*; całe kompanie artylleryi, zagwozdziszszy działa swoje, przechodzą do francuzów, a ludzie na 8 szalupach kanonierskich, korzystając z nieobecności oficerów swoich, opuścili stanowisko i przyłączyli się do eskadry francuskiej.

Ballasteros oddał kilku zapaleńców, z korpusu swego i kazał ich osadzić w cytadeli *Lorca*; resztę zaś korpusu rozłożył w stanowiskach, jakie generał *Molitor* przeznaczył. Oddział dywizyi generała *Molitor* wszedł d. 4 b. m. do *Malagi*. Rie-

go, któremu się udało umknąć na okręcie, miał przybyć do *Kadyxu*.

Dnia 18. Jenerał dowodzący w *Bajonnie* donosił przez telegraf, iż zaraziła choroba w *Passages* nie rozpostarła się daley do d. 15 b. m. i nie okazała się w okolicach. Rozciągnięto kordon, kilka okrętów i mieszkańców, chcących go przestąpić, nazad powrócono. Twierdza *Santona* kapitulowała d. 11 b. m.

Gazeta madrycka z d. 12 b. m. umieściła urzędowy raport jenerała porucznika *Don Juon Caro* do ministra wojny, pisany w *Maladze* d. 6 b. m., a donoszący o kapitulacyi *Malagi* i poprzedzających ją działaniach wojennych. Treść jego jest następująca: „Po odebraniem zaleceniu od jenerałnego kapitana prowincyi *Grenady*, abym się rozmówił z jenerałem *Hrabią Loverdo* względem uskutecznienia działań przepisanych przez *Hrabiego Molitor*, udałem się z *Ronda* do *Antequera*. Wypadkiem tej rozmowy było, iż z całym wojskiem Hiszpańskiem pod dowództwem mojem zająłem linię od *Mijas* do *Cartama*, dla przecięcia nieprzyjacielowi odwrotu do *Ronda*, gdy będzie wyrugowany z *Antequera*. Lecz nieprzyjacieli uciekł przez *Velez Malaga* i w twierdzy *Malaga* zostawił tylko 400 ludzi pod sprawą brygadiera *Porras*, który się poddał pod warunkami niżej umieszczonemi. Nieprzyjacieli przed opuszczeniem *Malagi*, wysłał na morze 13 statków z pieniędzmi srebrnymi, potrzebami wojennymi i oddziałem wojska. Po przybyciu mojem o godzinie 4tey wieczorem do *Malagi*, starałem się zaraz uzbroić dwa statki rybackie i brygantynę, aby udały się w pogoń za statkami nieprzyjacielskimi. Przez to działanie zabraliśmy 10 statków nieprzyjacielskich, z których na jednym było 12 skrzyń z pieniędzmi i srebrem. Zdaje się, iż złoto zabrał z sobą sam jenerał *Riego*. Korpus jego scigany, jeżeli nie potrafi wpaść do *Sierra di Alpujarras*, będzie zabrany przez *Hrabiego Bonemaíns* jenerała, który ponad brzegiem ciągnie przeciwko niemu (*). Zabranie wzmiankowanych 10 statków winniśmy gorliwości porucznika *Don Antonia de Luque* i do wody rojalistów *Don Joseph Rodrigues*, którzy z 20 ludźmi wsiadli na statek i scigali eskadrę nieprzyjacielską. Pierwsiemu prócz tego udało się zabrać statek, na którym jenerał konstytucyjny *Don Francisco Abadia* z kilku innemi wojskowymi uciekał; Oficer ten przed kilku dniami skłonił *Don Elacio Loarte*, dowódcę twierdzy *Molinos* do przejścia na naszą stronę z całą osadą wórzod okrzyków: *Niech żyje Król samowładny!* Jeńcy zabrani w *Maladze* i okolicy jeszcze się tu znajdują; a że są bezbożnikami w najwyższym stopniu, chciałbym więc pozbyć się ich jak najszybciej.

Kapitulacja jest następująca: Artykuł 1) osada *Malagi* pójdzie w niewolę wojenną. Oficerowie zatrzymają broń i rzeczy swoje do dalszego rozporządzenia. Art. 2) wszystkie okręty wojenne i inne statki z pieniędzmi i sprzętami wojennymi, tudzież Art. 3) Wszystkie sztańce i baterie ze znajdującemi się na nich działami i potrzebami wojennymi, nakoniec Art. 4) wszyscy wojskowi hiszpańscy bez wyjątku, będący teraz w *Maladze*, są objęci w niniejszej kapitulacyi.

Wczorajszy Dziennik *Gwiazda* donosi z listu prywatnego z portu *Santa Maria* pod d. 9 b. m., iż gdy jenerał *Alava* wrócił do *Kadyxu*, bezzład doszedł tam do najwyższego stopnia. Czyli nie chciało na to uważać; czyli też faktycznie zapaleńców wzięła przewagę, doświadczyć, iż upłynął czas dozwolony przez *Xiążcia Angouleme*, a jenerał *Alava* nie powrócił, i dla tego na rozkaz wspomnianego *Xiążcia*, któki nieprzyjacielskie znowu się zaczęły. Całe wojsko cieszy się z tego, i huk dział daje się słyszeć w stronie twierdzy *Pontales*.

Xiąże Angouleme wezwał d. 9 b. m. Margrabiego *Talaru*, posła naszego przy dworze Hiszpańskim, aby przybył do głównej kwatery, dokąd tenże poseł wyjechał d. 14 b. m. z *Madrytu*.

(*) Tak więc pogłoska jakoby *Riego* umknął morzem do *Kadyxu*, jest bezzasadną. Przypisek gazety rządowej pruskiej.

KRÓLESTWO NEAPOLIŃSKIE.

Neapol, dnia 28 sierpnia.

(z Gazety Warszawskiej.)

Kardynał Ruffo, nasz Arcybiskup odprawił solenne nabożeństwo za Ojca ś. Piusa VII. Nio się nieopuszczało, aby ten obrząd wspaniałym uczynić miało. Przytomnymi byli kardynałowie Firrao i Fabrycyusz Ruffo, 22 biskupów z całym duchowieństwem tej stolicy, generał austriacki Frimont ze swoim sztabem, i niezliczone mnóstwo ludu.

TURCYA.

Od granic tureckich dnia 6 września.

(z Korrespondenta Warszawskiego.)

Deputowany rządu greckiego d. 2 z. m. złożył radzie prowincjonalnej na wyspie Idryi, pisma, które zawierały następującą urzędową wiadomość: „Po przeważnym zwycięstwie, odniesionem pod Saloną w Liwadyi, dowiedzieliśmy się z radością, że oddział wojska, który pod dowództwem kapitana Sturnaris udał się do okrętu Volos, spotkał 6000 Turków przy wsi Marathia. Wojsko nasze, lubo zmęczone 4-rodniowym spieszonym pochodem, a co większa skwarem słonecznym, rozpoczęło bój z taką dzielnością, iż nieprzyjaciół po dwugodzinnym oporze, w ucieczce ocalenia szukał, zostawiwszy na boju 900 zabitych i rannych. Już od d. 30 czerwca ścigany był nieprzyjaciół, a z ostatnich doniesień spodziewać się należy, iż ten oddział Turków nie ujdzie przed zręcznością walecznego Sturnaris.“

Dnia 15 lipca wyszło pod żagle z Idryi 30 dobrze uzbrojonych okrętów, przeznaczonych przeciw flocie tureckiej. Prawie cała ludność wyspy zebrała się nad brzegiem morskim, zasyłając do Najwyższego modły za pomyślność chrześcijańskiej bandery.

Dnia 17 lipca, znajdowali się w Megarze: Prezydent rady wykonawczej, Piotr Mauromichalis, Xiążę Mainy, i Xiążę Maurocordato, Zayn z Kalavrita, członek tejże rady, osadził okolice Patrasu oddziałem powstańców, którzy codziennie mają utarczki z wojskiem wysadzonym na ląd przez Kapudana baszę. Hrabia Metaxa z Cefalonii, ten sam co roku przeszłego był w Ankonie, przybył do Missolungi z tytułem dyktatora. Tym sposobem senat grecki, odbywający posiedzenia w Tripolizie, ma teraz tylko jednego dyktatora władzy wykonawczej. Zapewniają, że Metaxa postanowił wtargnąć do Epiru, jak tylko powstańcy do Tessalii wkroczą.

Handlowa gazeta hamburska umieściła co następuje: „Podług zupełnie pewnych doniesień, Turcy wycieli w pień mieszkańców 165 wiosek greckich, zdobyli najeźbiennicze twierdze, a z grekami w Morei już się skończyło. Podług również pewnych doniesień z wyspy Zante, flota turecka przez grecką zniesioną została, a 18,000 Turków znalazło grób swój przy Termopilach. Przy tak pewnych wiadomościach, najszybciej jest to, aby łaskawy czytelnik niejaki czas poczekał cierpliwie, nim tej lub owej wiadomości uwierzy.“

AMERYKA.

Przez Stany Zjednoczone ciągnie się teraz w południowo zachodnim kierunku, porządnie urządzona droga pocztowa z Ansonu w prowincyi Maine przez Washington, Nashville i Tennessee, wynosząca mil 1448, a przez mil 1369 prowadzi druga również doskonała droga w kierunku północnym.

Do Londynu przybyły następujące wiadomości od ajenta wyspy Jersey: „Kapitan le Maitre, jako goniec przybył tu z Rio-Janeiro przed 49

dniami. Dnia 7 t. m. rozmawiał na przewoźnym okręcie Louiza płynącym z Bahii do Lizbony z kapitanem tegoż okrętu. ten uwiadomił go, że Madeira całkiem opuścił Bahiją i że z wojskiem na pokładzie odpłynął na wojennych i kupieckich okrętach. Zabrał z sobą srebro z kościołów i wszystkie kosztowności miasta. Lord Cochrane nie przeszkadzał bynajmniej jego odpłynieniu.

O zbiegach.

1. Od mińskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, iż wzięci za nieokazanie na piśmie świadectw aresztańcy Siemion Pietrow, Jeliśtrat Czywiczkin Iwan Rezanow i Iwan Sokołow, którzy na egzaminach powiadali: że Pietrow poddanym Kamieniec podolskiej Gubernii, Bółtinnickiego powiatu, ze wsi Kriwca, obywatela Łazowskiego od którego jakoby darowanym był Grzegorzowi Tułubowi odstawnemu majorowi; Czywiczkin był sądzonym przez miński Główny Sąd 1go Departamentu za fałszywe opowiadanie; raz że był mieszczaninem Niżhoroda, drugi raz Niżhorodzkiej Gubernii dwornym człowiekiem obywatela Łaptiewa i za dekretem tego depart. ukarany 25 knutami; a Rezanow i Sokołow rodem: pierwszy Smoleńskiej, a drugi tambowskiej gubernii, jakiego zaś powiatu, jakiej wsi i do kogo należą niepamiętają; na ośnowie Imiennego Najwyższego Ukazu 23 februarii i przepisania ministerium spraw wewnętrznych 27 marca teraźn. roku uznani za włóczęgów i odesłani do Syberyi na posiedzenie; przymioty pomienionych włóczęgów: Pietrow wzrostu 2 arsz. 4 wierz., twarzy pełnej czarniawej, ospowatej, nosa miernego, oczu karych, włosów na głowie czarnych, a na wąsach i brodzie ciemnorusych, od urodzenia lat 25; Czywiczkin wzrostu 2 arsz. 6 wierz., twarzy pełnej ospowatej, nosa miernego, oczu karych, włosów na głowie ciemno a wąsach i brodzie światło-rusych, od urodzenia lat 37; Rezanow wzrostu 2 arsz. 1 wierz., twarzy małej ciemnej okrągławej, oczu karych, nosa małego zadartego, włosów na głowie ciemno a na wąsach i brodzie światło-rusych, od urodzenia lat 25; i Sokołow wzrostu 2 arsz. 4 wierz., twarzy podługowatej suchej, ospowatej, nosa długiego, oczu szarych, włosów na głowie ciemno, a na wąsach i brodzie światlorusych, od urodzenia lat 30; a zatem jeśli pomienieni włóczęgi okażą się do kogo należącymi, aby ten w proszeniu o ich powrócenie, postąpił podług istotnej mocy pomienionego Ukazu. Dnia 19 7bra 1823.

Zgodno Sekretarz F. Arcimowicz.

Kurs roczny fizyki eksperymentalnej w cesarskim uniwersytecie wileńskim, przez Felixa Drzewińskiego filozofii doktora czwarty raz publicznie wykładany. Z figurami w VII tablicach. rub. 3.

Kurs wileński na assygnaty od dnia 21 września rubel srebrny 3 rub. 78½ kop., czerwony złoty nowy r. 11 kop. 74, stary r. 11 kop. 55, imperyal r. 36 kop. 70½

Pozwolono drukować. Z polecenia JW. Wojennego Litewskiego Gubernatora.
Andrzej Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.

w Drukarni Redakeyi.

Wilno dnia 26 września v. s. 1825 Roku.

Sąd Exdywizorski.

1. Sąd Taxatorsko - Exdywizorski dekretem Ziemskim Telsz. wr. 1816 miesiąca january 11 dnia zapadłym, na rozdział między kredytorów majątku leżącego i ruchomego zeszłego Henryka Barona Mirbacha Jenerała wojsk polskich wyznaczony, w terminie z obwieszczenia pod imieniem tegoż Sądu wydanym i zeznanym w roku teraz. 1823 miesiąca 7bra 6 dnia do dóbr Ławkożem w powiecie Telsz. położonych zjechawszy, po załatwieniu czynnościów temu Sądowi właściwych, po naznaczeniu wymiaru ziemney własności, inwentaryi ruchomego majątku, tudzież komportacyi dokumentów, a celem ostatecznego ukończenia dzieła Sądy swoje na dzień 10 january roku następnego 1824 odłożył. Na jaki termin, aby wszyscy kredytorowie i pretensorowie z dowodami sobie posługującymi zeszłego Henryka Mirbacha pod upadkiem swoich pretensyow przez się lub umocowanych plenipotentow jawili się, niniejszą awizacyą wszystkie strony do tey massy interessowane uprasza. Prezydent Exdywizorski Swirtun. Exdywizor Jan Kobecki. Jakub Mackiewicz Exdywizor. Exdywizor Antoni Szwykowski. Jan Jankowski Sędzia Ziem. Tel. Exdywizor.

Ogłoszenie.

2. Na mocy Naywyżey Utwierdzonego dnia 14 marca roku 1821 postanowienia, o domach gościnnych, restauracyach, kawiarniach, traktyerach i garkuchniach, stosownie do onego, i do wyszłego w dacie 30 septembra 1821 roku z Rządu Gubernińskiego Grodzieńskiego rozporządzenia, Ratusz miasta Wolkowskiego ogłasza; iż w mieście tym ustanowiono tylko dwa traktyery, trzy domy gościnne, i garkuchnię, do wydania kontraktu na utrzymywanie, traktyerów, gościnnych domów, i garkuchni pojedyncze każdego, wedle tego postanowienia § 15 dopuszczają się kupcy, mieszczanie i włościanie mający świadectwo na prawo handlu, i mający wedle § 20 o dobrej konducie, i niezadłużeniu się attestaty; a więcey postępujący corocznie dla Skarbu mieyskiego opłaty za wolność utrzymywania traktyeru, gościnnego domu, i garkuchni, otrzyma w Ratuszu miasta Wolkowskiego na herbowym papierze kontraktu na lat cztery z terminem początkowym odkrycia traktyeru, gościnnego domu i garkuchni od pierwszego january 1824 roku; licytacya odbywać się będzie w Ratuszu miasta Wolkowskiego w terminach 1 dnia 25 septembra, drugim dnia 8 oktobra, i trzecim ostatecznym dnia 22 oktobra tego roku, każdy przystępujący do licytacji powinien złożyć wedle § 39 kaucyą, którą wedle Ukazu Rządu Gubernińskiego Grodzieńskiego dnia 30 septembra wyszłego, może się opierać na domach murowanych lub na majątkach ziemnych, może być przymieszona w biletach bankowych lub w gotowych pieniądzech, w proporcji trzeciej części roczny arędy, a przytym dom powinien być urzędownie oceniony, i o swobodności majątku leżącego powinno być przedstawione razem świadectwo Sądu Głównego Grodzieńskiego 2go Departamentu; w Traktyerach wedle §. 24 wolno będzie utrzymywać stół, herbatę, kawę, przedaż win, wódek zagranicznych, i Rossyjskich, wszelkiego rodzajuu romu, szromu, araku, likierow, ponczu, wogulności wódek ze zboża §. 14 ustawy o poborze z trunkow nastoiek z tych wódek wyrabianych, piwa letkiego, miodu, piwa i porteru

angielskiego, oraz wyrabianych w Rossyi na sposob angielski, nadto mieć nie więcey nad dwa bi-lardy. Oczem przez ninieysze ogłoszenie podając Ratusz do powszechney wiadomości wzywa zyczących utrzymywać w Wolkowsku traktyery, gościnne domy i garkuchnię, aby iawili się na terminu wyż wyrażone na licytacją ze wszelką gotowością do Ratusza Miasta Wolkowskiego. Datt 1823 roku Augusta 10 dnia. Antoni Szareyko Burmistrz. Michał Czarnecki Wóyt. M. Bołtuć Pisarz.

O zgodności z oryginałem poświadczam Jan Krupowicz Expedytor Rządu Gubern. Lit. Grodz. Kolleski Sekretarz.

2. w Powiecie Trockim z folwarku Smilg dzierżawy Regentów Butkiewiczów zbiegł człek skaskowy Stanisław Zuy, a podług sfabrykowanego paszportu Julian Miniata przezwany, ukradłszy dwie kłaczki kasztanową starą i gniadą młodą, z uprzężą i kałamaszką lubem wybitą, talarów holenderskich 35 z puszką mahoniową, pistolet francuzki i warsztat ry-marski i szewiecki, odziany w surducie granatowym i w płaszczu szaraczkowym z samodziółu z obszlagami granatowemi Urody sporey, twarzy ściągłej, włosów ciemnych, mówiący po polsku i po litewsku. Ktobykolwiek поймал takowego zbiega, raczy go oddać do mieyscowych Policyy lub właścicielom, którzy wdzięczność i zwrot kosztów najmocniey zapraszają.

Oświadczenie.

2. Poświadczanie z naysolenniejszym zażaleniem się imieniem Star. Mejera Michelo-wicza Aronzona mieszkańca miasta Wilna, przeciwko JP. Konstantemu Karłowiczowi ad-wokatowi subseliow Trockich, czyni się w tém: żałcy Aronzon mając sobie od zeszłego s. p. Rafała Jeleńskiego Sędziego Mozyrskiego wy-dany na sumnę rubli srebrnych trzy tysiące oblig, za którym pozwawszy do Grodu Za-wileyskiego otrzymał w tymże Sądzie imie-niem swoim w roku 1822 na rzeczonym Je-leńskim ultimarny konwikcyi Dekret, przysą-dzający w ogóle z procentami i expensami praw-nemi rubli srebr. pięć tysięcy, skutkiem ja-kowego rozciągnięta została na majątku rze-czonego Jeleńskiego Skorbucianach w powiecie Trockim położonego, tradycya. Dopiero zaś niewiadomo żał. z jakiego powodu i na jaki cel, obżał. Konstanty Karłowicz sam będąc od żał. użyty dla doprowadzenia w skutek Dekretu tradycyi, jak własnoręczny rewers obżał w ro-ku idącym żał. dany poświadczają, że obowią-załeś się w skutek nastaley tradycyi na ma-jątku Skorbucianach ukończyć i do skutku do-prowadzić interes z W. Siemaszko i niepier-wiey otrzymasz od żał. zapewnione quantum aż nim to uskutecznisz, przeciwko czemu wydał żał. obżał. dokument na czer. zł. dwa-dzieścia za jego w tém interesie pomoc; ośmielęs się żał. nie niewolnie w Kuryerze Lit. N. 113 pomieścić niesprawiedliwe i od prawdy odstępnę oświadczenie, że jakoby obli-gu powyższego jakoteż całego procederu, oraz nastaley na majątku Skorbucianach tradycyi

żał, z rzeczy swojego dawnego zrzeczenia się nie jest właścicielem; wtenczas gdy takowa tradycja imieniem żał. rozciągnięta, prawnym porządkiem nie ulega żadnej wątpliwości, żadnego zrzeczenia się nikomu żał. niedawał, i o niczym niewie, zna siebie tylko być właścicielem aktem tej tradycji, a jeśliby kto i miał odemnie jakie zrzeczenie się (co być niemoże) chyba skomponowane, w dowodzie upraszam zawiadomienie w Sądzie Magistratu Wileńskiego, oraz zawiadomienie, aby życzył sobie tę niekwestyonowaną tradycją posesyją na majątku Skarburianach rozciągnięta, nabyć lub wziąć w arendę, upraszam zawiadomienie do żał. aktora Mejera Michelowicza Aronzona, w Wilnie w domu kupca Markusa Kłaczki pod N. 354 mieszkającego dla ułożenia się. Przeto że o takowe niewłaściwe zarzuty żał. Karłowicza przeciwko prawu przez oświadczenie uczynione w miejscu przynależnym dochodzić będzie żał., w tym przed całą publicznością ogłasza, i dla trzykrotnej awizacji do akt publicznych, i Kuryera Litewskiego padają. Roku 1823 7bra 21 dnia. Takowe oświadczenie własną ręką podpisuję w Wilnie. Mejer Michelowicz Aronzon.

Roku 1823 mca września 21 dnia. Przed aktami Grodzkimi Ptu Wileńskiego obecnie stawając Starozak. Mejer Michelowicz Aronzon oświadczenie takowe zapisać do protokołu podał i one w tymże protokole własną podpisał ręką. Przyjąłem Regent Józef Bohusz.

Roku 1823 7bra 21 dnia takowe oświadczenie Redakcja Kuryera Litewskiego w Gazecie umieścić może. Sędzia Grodzki Wileński Antoni Pomarnacki.

Bydło szwajcarskie i tyrolskie.

2. Zyczący sprowadzić bydło szwajcarskie i tyrolskie raczą udawać się do niżej podpisanej osoby dla umówienia się, o gatunek i cenę, lub też zgłaszając się o to na piśmie; transport takowego bydła może przybyć około 20 junii przyszłego 1824 roku, a czas na zgłaszanie się zamierzony jest do 1go stycznia tegoż następnego roku; mający polecenie do zawierania umów mieszka w domu XX. Karmelitów Bosych przeciwko placu, gdzie jest Apteka zielona pod N. 45. Fryderyk Markadant.

3. Z powództwa kredytorów WWJPanów Bonawentury i Barbary z Pokoszewskich Granickich Regentostwa b. grodzkich powiatu upitskiego w Sądzie Ziemskim Wileńskim odchodziła sprawa; w której (jako po ultymarnym tychże debitorów skonwinkowaniu) Sąd Ziemski powiatu wileńskiego przez ustanowiony dnia 11 września 1823 roku początkowy Dekret, właściwe pierwszemu stopniowi przeznaczył dylacje, mianowicie między wszystkimi stronami stawającymi i niestawającymi, wzajemną kopią spraw, oraz na instancją kredytorów na WW. Granickich dokumentów fundusze wyświecać zdolnych in natura, a majątku

ruchomego na rejestrze, wzajemnie na zaosnowane między wierzycielami powództwo, w których wszystkich kredytorach i pretensorach a także i debitorach wszelkich dokumentów podobnie in natura pod rejestrami, komportacją od daty ogłoszenia dekretu za niedziel sześć do kancelaryi aktowej ziemskiej wileńskiej spełnić się powinna uznać, inwentaryzacja wszelkiego majątku i nad onym administracją, a zaś majątku leżącego Wilkiszki zowiącego się, w powiecie wileńskim sytuowanego, geometryczny pomiar z wyznaczeniem komorników zadeterminować, i dalsze przepisać postanowienia sprawy konkursowej odpowiednio; żeby więc kredytorowie i pretensorowie z jakiegokolwiek źródła do funduszy WW. Granickich stosunki mieć mogący, o podniesionym konkursie i powinności spełnienia początkowego dekretu byli zawiadomieni, a do następnej jednoczesnej oczewistej rozprawy sub amissione rei łączyli się, debitorowie zaś że w ich niestanności oczewisty nastąpi wyrok, za tym przydać się mogące niedogodności własnej winie przypisać będą powinni, w teyże oczewistej rozprawie stawali, przez niniejszą trzykrotną do Gazet Kuryera Litewskiego poddającą się zwywa awizacją.

Pokoje do najęcia.

2. Łączy się do wiadomości iż w domu W. Kosty sytuowanym naprzeciw mostu s. Ignacego, idąc ulicą od tegoż nazwania na Dominikańską ulicę, są pokoje na pierwszym i drugim pięttrze ze wszelkimi wygodami do najęcia.

2. W domu narożnym W. Germana przy ulicy Ostrobramskiej i Ogińskiej są nowo urządzone pokoje do najęcia rocznie od śtego Michała, z wybornym meblem, kuchnią, spiżarnią, sklepem warzywnym, oraz ze stajnią i wozownią.

Arfy do czyszczenia zboża.

2. Uwiadamia się Publiczność, iż w domu Hellerta na Pohulance znajdują się Arfy do czyszczenia zboża naydogodniejsze z kółkami mosiężnymi.

Jakób Hellert.

Kocz do przedania.

2. Kocz używany w dobrym stanie do przedania znajduje się w domu Prałata Kontryma na Zamkowej Ulicy pod N. 154 pod wiedzą jego stangreta Józefa.

5. Kocz podróżny ze wszelkimi wygodami znajduje się do zbycia za pomірną cenę, ktoby sobie życzył takowy nabyć, raczy się zgłosić do domu Wazgirda na Węgrach pod N. 1171, a tam o cenie onego można się zaimformować od murgrabiego Teodora.

Od dnia 1go następnego miesiąca października, odnawia się miejscowa prenumerata kwartalowa, na Gazetę Kuryera Litewskiego. Cena zwyczajna rub. sr. 2 kop. 25.